

בבית המשפט העליון

רע"א 3676/07

בפני : כבוד המשנה לנשיאה א' ריבלין
כבוד השופט א' גרוניס
כבוד השופט י' דנציגר

המבקש : המוסד לביטוח לאומי

נגד

המשיבות : 1. הפניקס הישראלי חברה לביטוח בע"מ
2. אבנר-איגוד לנפגעי רכב בע"מ

בקשת רשות ערעור על פסק-דין של בית-המשפט המחוזי
בירושלים מיום 20.3.07 בע"א 9519/06 שניתן על-ידי
כבוד השופטים מ' רביד, א' אפעל-גבאי וא' פרקש

תאריך הישיבה : י"ז בשבט התש"ע (1.2.10)

בשם המבקש : עו"ד עדנה אוריין ; עו"ד רעיה טננהאוז

בשם המשיבות : עו"ד אלון בלגה ; עו"ד אמיר לאון

פסק-דין

המשנה לנשיאה א' ריבלין:

1. המחלוקת נשוא הערעור נוגעת לפרשנות ההסכם שנחתם בשנת 1978 (להלן: ההסכם) בין המבקש – המוסד לביטוח לאומי (להלן: המוסד) לבין המשיבות – חברות ביטוח, בכל הנוגע למימוש זכות החזרה של המוסד על חברות הביטוח, זאת כאמור בסעיף 328 לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995 (להלן: החוק).

סעיף 4 להסכם – העומד ביסוד המחלוקת כאן – קובע כי מקום בו מי שנפגע בתאונת עבודה, "זכאי לגמלאות מן המוסד, מכוח פרק [נפגעי העבודה שבחוק]",

והחברה המבטחת את המזיק מבטחת את מעבידו של הנפגע – פטורה החברה מן החובה לפצות את המוסד.

הנפגע במקרה זה, שפגיעתו באה בתאונת דרכים, במהלך עבודתו כנהג מונית, פנה בעקבות התאונה לענף נפגעי עבודה במוסד וזה הכיר בתאונה כבתאונת עבודה, ואף שילם לו דמי פגיעה. לימים, פנה הנפגע למוסד בתביעה לקבלת גמלת "נכות כללית", נבדק על-ידי רופאי המוסד ונמצאה לו נכות הנובעת בחלקה מן התאונה ובחלקה אינה קשורה לתאונה.

משבא המוסד למשיבות – מבטחות הרכב בו נהג הנפגע – בדרישה לשפותו על הגמלאות ששילם, נתקל בסירוב מחמת שהמערערות סברו כי הן פטורות מן השיפוי - זאת משום שהנפגע "היה זכאי לגמלאות מן המוסד מכוח פרק נפגעי העבודה" שבחוק. המוסד מצידו טען כי בפועל שילם את הגמלאות שלא מכוח זכאותו של הניזוק כנפגע בעבודה, אלא במסגרת פרק "הנכות הכללית" שבחוק; לפיכך, כך סבר, זכאי הוא לשיפוי.

2. בית-משפט השלום אימץ את עמדת המוסד ומצא כי הוא זכאי לשיפוי מאת חברות הביטוח המערערות. "זכאי" לעניין סעיף 4 להסכם – כך פירש בית-משפט השלום אינו מתייחס לזכות ערטילאית כי אם לתשלום בפועל.

בית-משפט המחוזי סבר אחרת. הוא קיבל את הערעור על פסק-דינו של בית-משפט השלום. בית-המשפט המחוזי פסק כי משאין חולק כי הניזוק נפגע בתאונת דרכים שהוכרה כתאונת עבודה ונמצא זכאי לגמלאות במסגרת פרק נפגעי העבודה שבחוק, פטורות [המשיבות דהיום] משיפוי המוסד בגין הגמלאות ששילם או ישלם לנפגע.

כנגד פסק-דינו של בית-המשפט המחוזי מופנית בקשת רשות הערעור.

בחרנו להיעתר לבקשה ולדון בה לגופה כאילו הוגש ערעור על-פיה.

3. המוסד – המבקש סבור כי יש לשוב אל פסיקתו של בית-משפט השלום ואילו המשיבות – חברות הביטוח סומכות ידן על פסק-דינו של בית-המשפט המחוזי.

המוסד סבור כי אמת המבחן לזכות השיפוי – היא דרך התשלום בפועל של הגמלאות ולא הזכאות הערטילאית שקמה לניזוק. כשם שזכות השיפוי שעומדת למוסד מותנית בכך שהנפגע אכן מימש את זכאותו לתגמולים (וכך עולה לטענת המוסד מלשון סעיף 3 להסכם המדבר על תגמולים "ששילם או משלם" המוסד), כך גם בענייננו – כך סבור המוסד – לא הזכות הערטילאית לקבל תגמולים במסגרת פרק נפגעי העבודה שבחוק – היא הקובעת, כי אם התשלום ששילם המוסד בפועל ותשלומים אלה נשתלמו במסגרת פרק "הנכות הכללית". כיוון שכך, זכאי המוסד, לדעתו, לשיכוב כאמור בסעיף 3 להסכם. זכות הבחירה בין הגמלאות השונות, כך מדגיש המוסד, היא זכותו של הנפגע ולא של המוסד; אין לבוא איפוא, חשבון עם המוסד, כך טוען המוסד, על כי הנפגע בחר בגמלה זו או אחרת (בדרך כלל הגבוהה מן האלה העומדות לבחירה).

המשיבות מנגד מציינות כי תביעתו של הנפגע מן המוסד לקביעת דרגת נכות מפגיעה בעבודה נדחתה משנקבעה לו נכות בשיעור 0%, אולם זאת לא לפני שנמצא זכאי לדמי פגיעה בשל תאונת העבודה. יצויין כי פנייתו של הנפגע לעניין "נכות כללית", נתקבלה על-ידי המוסד ונקבעה לו נכות "כללית" בשיעור 56%, מתוכה נכות פסיכיאטרית בשיעור 30% המיוחסת, כך נראה, לתאונת הדרכים.

זכאותו של הנפגע להיות מוכר כ"נפגע בעבודה", סבורות המשיבות, לא הייתה זכאות ערטילאית שהרי הוא הוכר בפועל על-ידי המוסד כנפגע בעבודה. כיוון שכך, בא הנפגע, לשיטתן, בגדר מי שזכאי לגמלאות לפי פרק "נפגעי עבודה" של החוק, כאמור בסעיף 4 להסכם, ולפיכך, אין החברות המשיבות חייבות לפצות את המוסד. פטור זה חל, לדעתן, על כל סוגי הגימלאות שמקבל נפגע שהוכר כנפגע עבודה.

מחלוקת זו זכתה, כאמור, לשתי הכרעות שיפוטיות נוגדות.

4. הוראת סעיף 4 להסכם עשויה, לכאורה, להתיישב עם שתי הגרסאות הנוגדות המוצעות על-ידי הצדדים; וזו לשונה:

מוסכם בין הצדדים כי כאשר הנפגע, נפגע בתאונת עבודה כמשמעותה בחוק והוא זכאי לגימלאות לפי פרק ג' לחוק (כיום פרק ה' בנוסח החוק המשולב – א"ר) והחברה היא המבטחת של מעבידו – לא תהא החברה חייבת לפצות את המוסד

אין מחלוקת כי הנפגע כאן נפגע בתאונת עבודה. אין גם מחלוקת כי החברה המבטחת – למבטחת המעביד תחשב. נותרה במחלוקת השאלה אם הנפגע, במקרה זה, ייחשב כ"זכאי לגמלאות לפי פרק ה' לחוק הביטוח הלאומי", כמשמעות ההגדרה הזו במסגרת ההסכם. כאמור, לשון הוראת סעיף 4 להסכם, כשלעצמה, אינה מציעה פרשנות חד-משמעית. צורך הוא לפיכך לעמוד על כוונת הצדדים גם למקרא מכלול הוראותיו של ההסכם וגם למקרא דברים שהצדדים עצמם העלו על הכתב בחלופי מכתבים ביניהם, בשלהי שנת 1990 וראשית שנת 1991. במכתבים אלה, שזכו במהלך השנים לכינוי "מכתבי ההבהרות", בפי הצדדים עצמם, נדרשו עו"ד אריה נוביק ז"ל – נציג חברות הביטוח – ועורך-דין שמואל מורד יבדל"א – אז מנהל מחלקת התביעות של אבנר איגוד לביטוח נפגעי רכב בע"מ, לשאלות פרשנותו של ההסכם.

בהתייחסו ל"תאונה במהלך העבודה", כותב עורך-דין מורד, במכתבו מיום 28.1.1991 המופנה לחברות הביטוח החברות ב"אבנר", כי "בתאונת דרכים בה נפגע עובד במהלך עבודתו ועקב עבודתו... או מטעם מעבידו... לא תהיה למוסד זכות שיכוב כנגד מבטחת הרכב בגין גמלאות ששילם או עתיד לשלם לנפגע".

עורך-הדין נוביק, במכתבו מיום 12.11.1990 המופנה אל המוסד לביטוח לאומי, מבקש להעלות על הכתב את שהוסכם ביניהם, ובין השאר, כי "נפגע עובד בתאונת דרכים שאירעה תוך כדי ועקב עבודתו אצל מעבידו או מטעמו... אין ולא תהיה למוסד זכות שיכוב – והוא לא יגיש דרישות או תביעות שיכוב – ממבטחת של רכב המעביד, או ממבטח של השימוש ברכב הפרטי, בגין הגמלאות לעובד שנפגע כאמור".

שני המכתבים נדרשים לתאונת דרכים "בה נפגע עובד במהלך עבודתו" כתנאי יחיד לקיום ההוראה שבהסכם אותה הם מתארים לאמור: "לא תהיה למוסד זכות שיכוב... בגין גמלאות ששילם או עתיד לשלם" (מכתב עו"ד מורד), וכך: "אין ולא תהיה למוסד זכות שיכוב... בגין הגמלאות לעובד שנפגע כאמור" (מכתב עו"ד נוביק). אין במכתבים אלה רמז לתנאים נוספים כי נשתלמו לו לנפגע תגמולים בפועל וכי אלה נשתלמו אך ורק במסגרת פרק ה' לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב]. הכתוב מתייחס ל"גמלאות" גרידא ואינו מוסיף על אלה תיאור מיוחד.

5. עיון בהוראה אחרת בהסכם מלמד כי הצדדים ידעו להבחין בין תגמולים ששולמו ומשולמים בפועל לבין הזכאות לתגמולים כמשמעות ביטוי זה בסעיף 4. וכך נכתב בסעיף 3 להסכם:

שילם או משלם המוסד – על פי הוראות החוק גימלאות
 לנפגע בתאונת דרכים והחברה אחראית... לפצות אותו
 נפגע מכוח היותה המבטחת של השימוש ברכב שהיה
 מעורב בתאונת הדרכים בגינה משתלמות הגמלאות
 לנפגע... תפצה החברה את המוסד...

בעוד הוראת סעיף 3 נדרשת למקרה בו שילם המוסד או משלם גמלאות לנפגע,
 דוברת הוראת סעיף 4 בנפגע שזכאי לגמלאות.

במילים אחרות: אין למצוא הן בהוראת סעיף 4 היא עצמה והן במכתבי
 ההבהרה שבאו בהסכמה כאמור, התניה של הפטור מחובת ההשבה בכך ששולמו
 בפועל תגמולים וכי הם שולמו מכוח פרק ה' בחוק. סעיף 4 מדבר על זכאות לפי פרק
 ה' כתנאי לפטור, ומכתבי ההבהרה מסתפקים בכך שהנפגע ניזוק במהלך עבודתו כדי
 לפטור את המבטחת מהשבת "הגמלאות" למוסד. "גמלאות" סתם נכתב בשני מכתבי
 ההבנות ולא "גמלאות לנפגע בעבודה".

6. ואשר לטעם הדברים: משולש היחסים מזיק-ניזוק-מיטיב יוצר תכופות מערכת
 אופטימלית משלימה של זכויות וחובות הבאה להגשים במלואה את התכלית של השבת
 המצב לקדמותו – לאמור: המיטיב יזכה בהטבתו, המזיק יזכה את המיטיב אך ינכה מן
 הניזוק את סכום ההטבה ובכך יחוב במלוא הנזק אך לא למעלה מכך, והניזוק יזכה
 למלוא נזקו – אך לא למעלה מכך – משיקבל לידי, מידי המזיק, את הפיצוי בניכוי
 ההטבה, ומידי המיטיב – את ההטבה, וביחד – את מלוא דמי הנזק.

ומקום בו מדובר במזיק שהוא מעבידו של הניזוק, מתיישבת ההוראה המעניקה
 למעביד, שביטח עצמו במוסד, את הזכאות ליהנות מפרי הביטוח, עם הצורך להבטיח
 כי המעביד-המבוטח, ששילם את דמי הביטוח כנדרש ממנו, ייחנה מפרי הביטוח על
 ידי שינכה מסכום הפיצויים שהוא חב בו, כמזיק, כלפי הנפגע, את התגמולים
 המשתלמים לידי הניזוק, ועל-ידי שיופטר מחובת ההשבה של התגמולים למוסד.
 המוסד ביטח את סיכונו של המעביד וגבה ממנו דמי ביטוח שתמורתם זכאי המבוטח
 לפטור מהשבה למוסד (אליעזר ריבלין, תאונת הדרכים, סדרי דין וחישוב פיצויים,
 תש"ס-1999, בעמוד 406). מנקודת ראותו של המעביד המזיק (והמבטחת שבאו
 בנעליו), מה לו סיווג זה או אחר של הגמלאות שנשתלמו לידי הנפגע. הוא, מבחינתו,
 זכאי לנכות, על-פי דין, את סכום הגמלאות להן זכאי העובד בין אם שולמו בפועל ובין
 אם לא נשתלמו כלל לידי הנפגע.

ואכן, ביחסים שבין המזיק-המעביד לבין הניזוק-העובד, הלכה פסוקה היא כי על הנפגע מוטלת החובה לפנות למוסד לביטוח לאומי בתביעה למימוש זכאותו לקבלת הגמלאות שהוא זכאי להן כנפגע בעבודה ואם אינו עושה כן – יש לנכות מן הפיצוי גמלאות "רעיוניות" המשקפות את זכאותו של הניזוק לקבל גמלאות, ואת זכותו של המזיק לדרוש מן הניזוק כי יקטין בדרך זו את נזקו.

יתרה מכך, מקום בו מופנית תביעת הניזוקין נגד מעבידו של הנפגע, ועומדת לנפגע זכות הבחירה בין מסלולי גמלאות שונים, מכוח הוראת סעיף 320 לחוק, ומקום בו הוא, חרף זכאותו לגמלה כנפגע בעבודה, בחר בגמלה אחרת, רואים את גמלת העבודה שהוא זכאי לה כאילו שולמה, וזאת לצורך ניכוי סכום זה מן הפיצוי שזכאי לו העובד מן המעביד. המוסד לביטוח לאומי, מצידו, לא יחזור אל המזיק-המעביד בתביעת שיבוב לעניין סכום זה (ע"א 4084/04 איילון חברה לביטוח בע"מ נ' סגרון (5.11.06) (לא פורסם)) (להלן: עניין סגרון).

7. בעניין סגרון צויין כי ההלכה הנוגעת ליחסי המזיק-המעביד והניזוק-העובד אינה מתייחסת מניה וביה להסדר ההסכמי השורר בין חברת הביטוח לבין המוסד לביטוח לאומי. בעוד שהלכת סגרון באה בעקבות הוראות הדין המתייחסות לניכוי גמלאות מהפיצויים שהמעביד חב בהם, הרי שאין בה התייחסות ליחסים שבין המוסד לחברות הביטוח ככל שהן מושתתות על ההסכם שביניהן. הסכם זה הוא נשוא המחלוקת שבפנינו. פרשנותו צריכה בירור נפרד אך אין היא מנותקת מן הסביבה הנורמטיבית בה צמח ההסכם.

8. ההסכם בין המבקש לבין המשיבות בא להסדיר מראש את זכות התביעה של המבקש כלפי המשיבות – זכות שיסודה בהוראת סעיף 328 לחוק הביטוח הלאומי. מאחורי ההסכם עומד רצונם של הצדדים להסכם לחסוך בהתדיינויות ביניהם ולהימנע מניהול הליכים משפטיים צורכי משאבים הכרוכים במימוש תביעות אלה. עמדנו על-כך בפסק-הדין שניתן בדנ"א 10114/03 המוסד לביטוח לאומי נ' אררט חברה לביטוח בע"מ, פ"ד ס(4) 132 (2006):

ההסכם נועד להסדיר מראש ובהסכמה את כלל אותן תביעות שיפוי פוטנציאליות, שהיו מתנהלות בין הצדדים לאורך שנים מכוח סעיף 328 לחוק הביטוח הלאומי, אלמלא נקשר ההסכם; זהו, איפוא, הסדר יעיל בין גופים שווים בעוצמתם, שביסודו מונחים שיקולים כלכליים של חסכון במשאבים וכן 'קניית' סיכונים

וסיכויים הכרוכים, מטבע הדברים, בהתדיינויות משפטיות (פסקה 5 לפסק דיני).

אכן:

ההסכם אמנם נולד מתוך סעיף 328 לחוק הביטוח הלאומי, אולם משיצא לאוויר העולם – יש לו חיים משלו. כלומר, אף שברקע ההסכם עומדת זכותו הסטטוטורית של המוסד לביטוח לאומי לשיפוי מאת חברת הביטוח בגין גימלאות שהוא נושא בהן – זכותו של תחלוף – אין ההסכם נשאר נאמן לה לכל אורך הדרך, והוא משקף בחירה מוסכמת של הצדדים להסדיר, בדרך של 'תן וקח' את מערך החובות והזכויות ביניהם (שם בפסקה 12).

החקירה אודות כוונת הצדדים צריך שתתחיל בהסכם עצמו; הפניה אל "סביבתו הנורמטיבית", היא ברגיל משנית בחשיבותה אלא שמשקלה גובר מקום בו לשון ההסכם, כשהיא לבדה, מקשה על פרשנותו.

9. כאמור, לשון ההסכם ועוד יותר לשון מכתבי ההבנות כפי שנוסחו על-ידי חברות הביטוח בעקבות משא ומתן שנוהל ביניהן לבין המוסד, מצביעות בבירור על כוונה לפטור את המשיבות מתביעת המוסד כל אימת שהנפגע הוכר כנפגע עבודה (מי "שזכאי לגמלאות"). הפטור במקרה זה חל בנוגע לכל תביעה של המוסד בין בגין גמלאות אלה ובין בגין גמלאות אלה. הפועל היוצא של השימוש בתיבה "זכאי" (ולא "קיבל") "גמלאות" (ולא "גמלאות נפגע בעבודה") – הוא ברור: הסיווג הוא של הארוע, לא של הגמלה שנשתלמה בפועל. הבחירה בסוג הגמלה המשתלמת היא בחירת הנפגע עצמו, אולם ההחלטה אם לראות בו נפגע בעבודה ואם לאו היא בחירת המוסד עצמו. המעביד-המזיק עצמו שומר, על-פי ההסכם, על היתרון הנובע מן ה"ביטוח" שרכש; הזכות אותה רכש בשלמו את דמי הביטוח ובנושאו בעקיפין בעול הגמלה – אינה מתאינת. יש איפוא בהסכמות נשוא המחלוקת איזון המביא בחשבון את כל הנתונים האלה.

10. העובדה שההסכמות האלה משתלבות היטב בסביבה הנורמטיבית שלהן – הוראת סעיף 82 לפקודת הנזיקין וההלכה הפסוקה בדבר זכויותיו של המעביד-המזיק, אך מוסיפה תוקף לפרשנות המתבקשת מן ההסכם ומ"מכתבי ההבנות".

אכן, הפטור, מתביעת ההשבה של המוסד, לו זכאי המעביד, מכוח ההסכם, אינו זהה בהיקפו לפטור שהפסיקה העניקה לו בעניינים שנדונו מחוץ למסגרת ההסכם (ביחסים בינו לבין הניזוק – ראו עניין סגרון הנ"ל), אולם בכך אין מאומה. להסכם חיים משלו אך כאמור הפטור הכלול בו משתלב היטב בסביבה הנורמטיבית הרלבנטית. "סביבה" זו כוללת כאמור גם את הוראת סעיף 82 לפקודת הנזיקין שזו לשונה:

82. (א) המבוטח לפי חלק ב' לחוק הביטוח הלאומי, תשי"ד-1953 (להלן בפרק זה – החוק), לרבות התלוי בו כאמור בסעיף 22(ב) לחוק, שהיו זכאים לפי פקודה זו עקב מאורע אחד גם לפיצויים מן המעביד, וגם לגימלה לפי חלק ב' לחוק – תנוכה הגימלה מסכום הפיצויים שהיו מגיעים להם ממעבידם אילולא סעיף זה.

(ב) לענין סעיף זה –

'גימלה' – השווי הכספי של הגימלאות, להוציא גימלה בעין, שניתנו או שעתידות להינתן לפי חלק ב' לחוק, לרבות תמורת דמי פגיעה המשתלמת לפי סעיף 38 לחוק, וגימלה שהופחתה או שנשללה עקב מעשה או מחדל של העובד, או שלא ניתנה בגלל בחירה בגימלה אחרת לפי החוק, רואים אותה כאילו ניתנה או שעתידה להינתן בשלמותה; הוראות שר העבודה לפי סעיף 49(ב) לחוק בדבר היוון קיצבאות ובדבר חישוב ערכן הכספי של גימלאות בעין, כוחן יפה גם לקביעת השווי הכספי של גימלאות לענין סעיף קטן זה;

'מעביד' – החייב לפי החוק בתשלום דמי הביטוח בעד המבוטח, לרבות מי שהמעביד אחראי למעשהו לפי סעיף 13 לפקודה זו.

(ג) בנסיבות האמורות בסעיף קטן (א) לא יראו, לענין סעיף 70 לחוק, את המעביד כצד שלישי שזכויות כלפיו מועברות למוסד לביטוח לאומי.

הוראת סעיף 82 עצמה אינה דורשת "קבלת" גימלה, אלא "זכאות" לגימלה. על נפקות ההבחנה הזו עמד בית-המשפט העליון עוד לפני שנים רבות בע"א 86/73 משה תושיה נ' ציון חברה לביטוח בע"מ, פ"ד כח(2) 497, מפי השופט צבי ברנזון:

מכאן שהזכאות לגימלה, היא לבדה, להבדיל מקבלתה בפועל נותנת למעביד את הזכות לנכותה מסכום הפיצוי המשתלם על פי פקודת הנזיקין. אין איפוא כל חשיבות לעובדה כי בפועל לא תבעו המערערים את הגימלה ומשום כך לא קיבלוה. החשוב והקובע הוא אם היו זכאים לה... (שם בעמ' 500).

יתרה מכך, ההגדרה המתייחסת לגמלה בסעיף 82(ב) לפקודה כוללת גם "גימלה שלא ניתנה בגלל בחירה בגימלה אחרת לפי החוק" שרואים אותה "כאילו ניתנה או שעתידה להינתן בשלמותה" (ראו עוד בעניין סגרון, בפסקה 7). והדברים כולם מתיישבים עם הבחירה ההסכמית של הצדדים.

סוף דבר, דין הערעור להידחות.

המבקש ישא בהוצאות הערעור וכן בשכר טירחת עורך-דין של כל אחת מן המשיבות, בסכום של 10,000 ש"ח.

ושוב: חברי, השופט י' דנציגר מבקש לשוב ולעצב מחלוקת בעניין פרשנות חוזה. לשיטתי, המקרה שבפנינו מטיל אור נגוהות על פרשנותה הברורה של הילכת מגדלי ירקות (דנ"א 2045/05, פורסם בנבו, 11.5.2006) (להבדיל מהמחלוקת הרטורית שאין בה דבר). במקרה שלפנינו נדרשנו לפרשנות הוראה בחוזה שנחזתה להיות דו-משמעית, ואשר משמעותה הראויה נלמדה מלשונה ומתוך התכתבות חיצונית לחוזה, כמו גם מתוך השוואה להוראות נוספות בהסכם.

המשנה-לנשיאה

השופט א' גרוניס:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופט י' דנציגר:

אני מסכים לתוצאה אליה הגיע חברי, המשנה לנשיאה א' ריבלין, כי דין הערעור להידחות. אכן "מקום בו לשון החוזה ברורה, חזקה עליה כי היא משקפת את אומד דעת הצדדים ולכן יש להעניק לה משקל מכריע בפרשנותו ולתת לחוזה את המשמעות הפשוטה והברורה העולה מלשונו" [ראו דברי בע"א 8836/07 בלמודל השקעות בע"מ נ' כהן (לא פורסם, 23.2.2010) בפסקה 24]. בענייננו אני מסכים עם

חברי, המשנה לנשיאה, כי לשון ההסכם מצביעה על כוונה לפטור את המשיבות מתביעת המוסד לביטוח לאומי מקום בו הנפגע הוכר כנפגע עבודה. סעיף 4 להסכם אינו מתנה את הפטור לחברה משיפוי המוסד לביטוח לאומי בכך ששולמו בפועל תגמולים מכוח פרק ה' לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, אלא רק בזכאות לגימלאות על פי פרק זה, וזאת להבדיל מהוראות סעיף 3 להסכם בו הותנה במפורש כי תנאי לשיפוי המוסד לביטוח לאומי הוא תשלום גימלאות.

בנוסף, כאשר בחרו הצדדים לשנות מההסכמות אליהן הגיעו בהסכם זאת במסגרת "מכתבי ההבנות" (אשר הצדדים אינם חלוקים כי הם היוו חלק מההסכמות ביניהם), לא ראו הצדדים מקום להבהיר את שעלה במפורש מלשון ההסכם לפיה הזכאות, להבדיל מהתשלום בפועל, פוטרת את החברה משיפוי המוסד לביטוח לאומי.

לדידי, די באמור כדי לקבוע כי דין הערעור להידחות, ואיני רואה צורך לפנות ל"סביבה הנורמטיבית" של הסכמות הצדדים על מנת לקבוע מה היה תוכן ההסכם.

ש ו פ ט

הוחלט כאמור בפסק-דינו של המשנה-לנשיאה א' ריבלין.

ניתן היום, ח' בתמוז התש"ע (20.6.2010).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

המשנה-לנשיאה